

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 19/2023

Klager: Gausdal kommune og grunneiere, jf. § 12 første ledd

Navn: Se liste nedenfor

Navnetype: Se liste nedenfor

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Anders Øyvind Netland

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 22. april 2021 vedtak om skrivemåten av en rekke navn i Gausdal kommune. En del av disse ble påklaget. Etter ny høringsrunde og tilråding gjorde Kartverket nytt vedtak for noen av navnene. Navnene der Kartverket stod ved sitt vedtak, er nå sendt til klagenemnda. Kartverket ber klagenemnda ta stilling til både primærnavnene og de avledede navnene.

Kartverkets vedtak	Klagers ønske	Begrunnelse for vedtak	Begrunnelse for klagen
Bergom	Bergum	Uttalen, jf. punkt 5 i de utfyllende reglene, og Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven	Skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk er <i>Bergum</i>
Erlandhusom (hovednavn) / Husom (undernavn)	Ellandshusan	Språkrådets tilråding, jf. § 4 første ledd og punkt 5 i de utfyllende reglene	Dagligtale og skrivemåte på ØK
Espa, Espe- i avledninger	Essdalslia og Essdalsliua (Espedal- i andre navn)	Språkrådets tilråding, jf. § 4 første ledd og punkt 5 i de utfyllende reglene	Dagligtale og skrivemåte på ØK
Fåråstad	Forrestad	Språkrådets tilråding, jf. § 4 første ledd og punkt 3.2 i de utfyllende reglene	Skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk

Kjennlia	Kjernlia	Språkrådets tilråding, jf. § 4 første ledd	Dagligtalen og skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk
Krokhornpipa	Krokhøynnpipa	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og § 1 første ledd i forskriften	Dagligtale
Kyrkjerud	Kjørkjerud	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og § 1 første ledd i forskriften	Dagligtalen og skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk
Mannstad	Manstad	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og § 1 første ledd i forskriften	Dagligtalen og skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk
Rauda, Raud- i avledninger	Raua, Rau-	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og § 1 første ledd i forskriften	Lokal uttale, skrivemåten på ØK, skriftradisjon
Roppa, Ropp- i avledninger	Roppadammen	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og § 1 første ledd i forskriften	Dagligtale og skrivemåte på ØK
Skjellbreida (hovednavn) / Skjellbreidsfjellet (undernavn), Skjellbreids- i avledninger	Skjelbreia	Innarbeidet skriftradisjon og § 4 i loven	Dagligtale
Skjellbreida, Skjellbreids- i avledninger	Skjelbreia	Innarbeidet skriftradisjon og § 4 i loven	Dagligtale
Skrivlia (hovednavn) / Midtlia (undernavn)	Skrivlien (og evt. Midtlien)	Skrivlia: Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og punkt 4.1.1 i de utfyllende reglene Midtlia: § 1 i loven	Uttale og skriftradisjon
Surnflot	K: Surnfløt E: Surnflødt, evt. Surnfløt	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven og § 1 første ledd i forskriften	Dagligtalen og skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk
Svensrud	Svendsrud	Språkrådets tilråding, jf. § 4 i loven	Dagligtalen og skrivemåten på ØK og i Norske gardsbruk

Nemndas vurderinger

Kartverkets vedtak	Klagers ønske	Klagenemndas vurderinger og vedtak
Bergom	Bergum	Språkfaglig er både -um og -om greie skrivemåter. Begge kan sies å gjengi uttalen /-om/, jf. at ordene <i>lom</i> og <i>dum</i> kan ha samme vokal i uttalen: /lom, dom/. Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåten <i>Bergom</i> i samsvar med skrivemåte av tilsvarende navn i kommunen. <i>Bergom</i> er dessuten den skrivemåten eier ønsket i forrige runde av saken.

Erlandhusom (hovednavn) / Husom (undernavn)	Ellandshusan	Her er uttaleopplysningene sprikende, både når det gjelder bruken av binde-s og endelsen av navnet. Det sammensatte navnet <i>Husomseterlykkja</i> tyder på at navnet har stivnet dativform. Skrivemåten <i>Erland-</i> er godt etablert i skrift. Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåten <i>Erlandhusom/Husom</i> i samsvar med argumentasjonen fra Språkrådet og Kartverket.
Espa, Espe- i avledninger	Essdalslia og Essdalsliua (Espedal- i andre navn)	Nemnda har forståelse for ønsket om den lydrette skrivemåten <i>Essdals-</i> , men mener at det er lite hensiktsmessig å vedta en ortofon skrivemåte for bare to av navnene. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Espe-</i> i alle navnene avledet av <i>Espa</i> .
Fåråstad	Forrestad	Navnet er ikke sikkert tolket, og det tilsier en lydrett skrivemåte. Skriftradisjonen er ikke entydig, og nemnda mente derfor at det ikke var grunnlag for å gi klager medhold. Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåten <i>Fåråstad</i> .
Kjennlia	Kjernlia	Nemnda var delt i sin vurdering av dette navnet. Eldar Heide mente at det var sannsynlig at det er ordet <i>tjern</i> som ligger til grunn, siden eldre kilder opplyser at det har vært et tjern på stedet. Stedet ligger i et dialektgrenseområde for tjern/tjønn, som forklarer at uttalen er forskjellig fra andre navn i området. Anders Netland mente det var opplagt at navnet kommer av <i>tjern</i> , men siden det ikke er noen lokale ønsker om skrivemåten med <i>Tj-</i> støtter han skrivemåten <i>Kjennlia</i> . Kristin Bakken mente at tolkningen av navnet er usikker, men at uttalen og skriftradisjonen støtter <i>Kjennlia</i> . Eldar Heide gikk inn for skrivemåten <i>Tjernlia</i> , mens Sigrid Stokstad, Kristin Bakken og Anders Netland gikk inn for skrivemåten <i>Kjennlia</i> . Nemnda gjorde vedtak i samsvar med flertallet.
Krokhornpipa	Krokhøynnpipa	Skrivemåten <i>-høynn-</i> prøver å gjengi den palatale uttalen, men denne skrivemåten blir vanskelig å uttale for folk som ikke kjenner dialekten. Dette navnet har litterært opphav, og bør følge det litterære forelegget. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Krokhornpipa</i> .
Kyrkjerud	Kjørkjerud	Her er det ingen uenighet om uttalen, så spørsmålet er hvordan den bør gjengis i skrift. Det er ingen skriftradisjon for skrivemåten <i>Kjørkjerud</i> . Forleddet er et vanlig ord og bør derfor følge rettskrivningen, jf. § 1

		første ledd i forskriften. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Kyrkjerud</i> .
Mannstad	Manstad	Skrivemåten <i>Mannstad</i> er i samsvar med uttalen og grunneiers ønske i forrige runde av saken. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Mannstad</i> .
Rauda, Raud- i avledninger	Raua, Rau-	D-en er stum i uttalen, slik at begge de aktuelle skrivemåtene vil gi samme uttale. Her er det imidlertid snakk om et allment kjent ord som må skrives i samsvar med rettskrivningen, jf. § 1 første ledd i forskriften. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Rauda</i> , samt <i>Raud-</i> i sammensetninger.
Roppa, Ropp- i avledninger	Roppadammen	Kartverket har gjort vedtak om flere avledninger på <i>Ropp-</i> , men det er bare navnet <i>Roppdammen</i> som er påklaget av kommunen. Dette er trolig et nyere navn enn de andre avledningene, men av hensyn til konsekvensen bør navnene skrives likt. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Roppa</i> , samt <i>Ropp-</i> i alle avledede navn.
Skjellbreida (hovednavn) / Skjellbreidsfjellet (undernavn), Skjellbreids- i avledninger	Skjelbreia	Skrivemåten <i>-breid-</i> er ikke en normert form i dagens rettskrivning, og nemnda gikk derfor inn for skrivemåten <i>-brei-</i> i samsvar med ønsket fra klager. Når det gjelder forleddet, vil en skrivemåte med enkel l bli misvisende, og den er heller ikke i samsvar med uttalen. Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåten <i>Skjelbreia</i> , i sammensetninger <i>Skjelbreis-</i> .
Skjellbreida, Skjellbreids- i avledninger	Skjelbreia	Jf. forrige navn.
Skrivlia (hovednavn) / Midtlia (undernavn)	Skrivlien (og evt. Midtlien)	Her er det ikke snakk om noen stivnet dativform. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåtene <i>Skrivlia</i> og <i>Midtlia</i> .
Surnflot	K: Surnfløt E: Surnflødt, evt. Surnfløt	Her er det varierende uttaleopplysninger. Skrivemåten med <i>-d-</i> har ikke tradisjon på kart eller i matriklene, og har heller ikke grunnlag i navnets opphav. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Surnflot</i> , <i>-flot</i> i samsvar med rettskrivningen.
Svensrud	Svendsrud	D-en hører ikke hjemme i navnet, hverken etymologisk eller uttalemessig. Det er heller ingen sterk skriftradisjon for skrivemåten med d. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten <i>Svensrud</i> .

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes

- Bergom** (bruksnavn), **Bergomsenget**, **Bergomsvegen**, **Bergomsbekken**
- Erlandhusom** (hovednavn) / **Husom** (undernavn), **Erlandhuslia**, **Husomseterlykkja**
- Espa**, **Espedalen** (naturnavn), **Espedalsvatnet**, **Espefossen**, **Espehalsen**, **Espeholet**, **Espelandet**, **Espedalen** (bruksnavn), **Espedalen allmenning** (flere bruksnavn), **Dalen** (hovednavn) / **Espedalen** (undernavn) (gårds- og bruksnavn), **Gamle Espedalsvegen**, **Espedalslia**, **Espedalsliua**, **Espedalen** (grunnkrets), **Espedalsvegen** (adressenavn)
- Fåråstad**, **Fåråstadsetra**, **Fåråstadbekken**
- Kjennlia**, **Nedre Kjennlia**, **Kjennbotn**, **Øvre Kjennlia**
- Krokhornpipa**
- Kyrkjerud**, **Kyrkjerudstugua**, **Kyrkjerudmoen**, **Kyrkjerudsetra**, **Kyrkjevegen**
- Mannstad**, **Mannstadsetra**, **Mannstadbekken**, **Mannstadlia**, **Mannstadlivegen**
- Rauda**, **Raudsjøen** (naturnavn), **Rauddalen**, **Rauddalsmyra**, **Raudlia**, **Raudland**, **Raudbakken**, **Raudmælgrunnen**, **Raudsjøen** (hyttefelt)
- Roppa**, **Ropptjønna**, **Nedre Ropptjønnet**, **Øvre Ropptjønnet**, **Roppdammen**, **Roppkanalen**, **Roppa vannfall**, **Roppaugen**, **Roppskardet**
- Skjellbreia** (seter i Gausdal kommune), **Skjellbreisbua**, **Skjellbreisbekken**, **Skjellbreiskampen**, **Skjellbreisvatnet**, **Skjellbreia** (hovednavn) / **Skjellbreisfjellet** (undernavn), **Skjellbreisråket**, **Skjellbreisbrua**, **Skjellbreia** (hovednavn) / **Skjellbreissætra** (undernavn) (seter i Lillehammer kommune), **Skjellbreisvatnet** (Lillehammer kommune), **Skjellbreisbekken** (Lillehammer kommune), **Skjellbreia skog**, **Auggelia-Skjellbreisvegen** (vedtaket gjelder bare navneleddet *Skjellbreisvegen*)
- Skrivlia** (hovednavn) / **Midtlia** (undernavn), **Skrivlisetra**, **Skrivliteigen**
- Surnflot**, **Surnflotsetra**, **Surnflotvårsetra**, **Surnflotengjom**, **Surnflotbakkan**
- Svensrud**, **Svensrudstugua**, **Svensrudsetra**, **Svensrudlia**, **Svensrudlislettet**, **Svensrudvegen**

Oslo, 7. mars 2024

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær